

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK

Pasarét, 2012. december 13.
(csütörtök)

Horváth Géza

ÖRÜLNÖD KELLENE...

Alapige: Lukács 15,25-32

„Az idősebb fiú pedig a mezőn volt, és amikor hazajövet közeledett a házhoz, hallotta a zenét és a táncot. Előhívott egy szolgát, és megtudakolta tőle, hogy mi történik itt. Mire a szolga így felelt: A testvéred jött meg, és apád levágatta a hízott borjút, mivel egészségben visszakarta őt. Ekkor az megharagudott, és nem akart bemenni. De az apja kijött, és kérlelte. Ő azonban ezt mondta az apjának: Látod, hány esztendeje szolgállok neked, soha nem szegtem meg parancsodat, és te soha sem adtál nekem még egy kecskegidát sem, hogy mulathassak barátaimmal.

Amikor pedig megjött ez a fiad, aki parázna nőkkel tékozolta el vagyondat, levágattad neki a hízott borjút.

Ő azonban ezt mondta neki: Fiam, te mindig velem vagy, és mindenem a tied. Vigadnod és örülnöd kellene, hogy a te testvéred meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott.”

Imádkozzunk!

Köszönjük, Urunk, hogy ezen az estén is idejöhettünk. Áldunk, hogy a mai napon is hordoztál bennünket, megtartottál, megőriztél. Köszönjük a vágyat, amit a szívünkbe adtál, hogy ebben a hideg időben is elinduljunk, és a sötétben idejőjjünk, és vágyva a világosságra, szívünket kitarjuk előtted, a világ Világossága előtt.

Köszönjük, Úr Jézus, hogy igéd körül csendesedhetünk el, annak üzenetét kérhetjük, várhatjuk. Köszönjük, hogy ha a lelkünk és szívünk szomjazik a te igéd után, mint ahogy a szarvas a friss víz és patak után. Köszönjük, hogy meg akarsz bennünket itatni gyönyörűséged folyóvizéből. Köszönjük azt a drága ígéretet is, hogy a te folyóid tele vannak vizekkel.

Köszönjük a te örökkévaló igédet, hogy azzal táplálsz bennünket, erősíted a hitünket, a bizalmunkat. Segíts, hogy úgy legyen, ahogy énekeltük: mélyen tudjunk meghajolni előtted.

ÖRÜLNÖD KELLENE...

Bocsásd meg büszkeségünket, gőgünket. Bocsásd meg, hogy magunkat felmagasztaljuk, olyan nagyra és sokra tartjuk. Bocsásd meg, ha nem tudunk meghalázkodni, meghajlani, hogy kitölthesd és kiárasztthassad ránk a te örökkévaló szeretetedet.

Kérünk, ma este is te szólj hozzánk, Urunk, és add, hogy legyünk értői annak, amit nekünk üzeni és mondani akarsz.

Ámen.

Igehirdetés

A kalauzunk szerint a napokban olvastuk ezt az igét, és nemcsak ezt, hanem az előtte levő kettőt is, amelyet a gyülekezet tagjai nagyon jól ismernek. Amikor Jézus Krisztus beszél az elveszett bárányról, az elgurult drahmáról és a tékozló fiúról – vagy ahogy sokan mondják: a tékozló fiúkról. Amikor napi igeként olvastuk, akkor nekem hangsúlyossá lett az a mondat, amit a példázat végén az atya mond a nagyobbik fiúnak: örülnöd kellene...

Ennek a fiúnak a története és példázata azt mutatja, hogy ez a fiú nem tud örülni. Nem tud örülni annak, hogy a testvére meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott.

Szeretném elmondani ma este, hogy mire vonatkozott ez a példázat. Miért mondta el Jézus ezt a példázatot. Mi egy példázatnak az értelme? Azt tanultam annakidején, hogy a példázatnak az értelme mindig a végén van. Egy példázatnak a mondanivalója, igazi üzenete a végén hangzik el. Ahogy a közmondásban is van: a végén csattan az ostor. Valahogy így értsük meg ma este ezeket a példázatokat, hogy mit akart ezzel az Úr Jézus mondani.

Ha az Újszövetség egész üzenetét vesszük, vagy ha a Bibliának az egész üzenetét vesszük, akkor világosan kell látnunk, hogy a Szentírás elsősorban nem az emberről szól, hanem az Istenről. Világosan kell látnunk, hogy amikor a Biblia elénk adja ezeket a példázatokat, akkor a középpontban soha nem az ember van, hanem mindig az Isten. Egy példázat azért hangzik el, hogy megláthassuk azt, hogy milyen az Isten. Ezek a példázatok is azért hangzottak el, hogy megláthassuk, milyen az Isten: olyan, mint ez az atya a példázatban. Aki az egyik fiúnak elémegy és megöleli őt, a másiknak meg utánamegy. Az egyiknek elé fut, és örömmel üdvözli, a másiknak utánamegy, és kérleli, jöjjön be.

Ennek a három példázatnak a kiváltó oka tulajdonképpen a Lukács evangéliuma 15. fejezetének az első verseiben van megírva. Itt azt olvassuk: A vámszedők és a bűnösök mindnyájan igyekeznek Jézushoz, hogy hallgassák Őt. A farizeusok és az írástudók pedig így zúgolódtak: „Ez bűnösöket fogad magához és velük együtt eszik.”

Tulajdonképpen Jézus ezért mondja el ezt a példázatot. A farizeusok azon zúgolódtak, hogy Jézus bűnösöket fogad magához és velük együtt eszik. Ha ezt komolyan vesszük, akkor itt a példázatban a hangsúly a második fiún van. Azt is lehetne mondani, hogy a példázat a tékozló fiúról csak azért hangzik el, hogy elhangozhasson az a végső következtetés, hogy valaki nem tud örülni, hogy a testvére meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott. Van egy olyan

fiú, aki nem tud örülni annak, hogy valaki sárból, a szennyből, a mocsokból, a paráznaságból, a tékozlásból hazajön, és nemcsak, hogy ennek nem tud örülni, hanem azt nem érti meg, hogy ez az atya miért fogadja vissza.

Ez a példázat azért hangzik el, hogy lássuk meg azt az atyát, akihez vissza lehet jönni, aki elfogadja a visszatérő bűnöst. Lássuk meg azt a szeretetet, amit ez a nagyobbik fiú nem ér: mi ez a vigasság?

Nem tudom, észrevettük-e, hogy van valami, ami mind a három példázatban közös? Az egyik bárányról szól, a másik egy pénzdarabról, a drahmáról, a harmadik pedig egy családról szól. Van valami, ami mind a három példázatban közös. Ha a példázatnak az elsődleges értelmét vesszük, akkor azt látjuk, hogy mind a három példázatban valami vagy valaki elveszett és megtaláltatott. Ennek az az üzenete, hogy megkerülni sehogy nem lehet, csak akkor, ha valaki utánunk jön, lámpást gyújt, seprőt hoz, és keresni kezdi az elveszettet. A három példázatnak az a közös pontja, amire szeretnék most rámutatni, hogy mind a három példázatban, amikor megtaláltatott az a valami vagy valaki, akkor azt olvassuk: kezdenek örülni. Az „öröm” mindhárom példázatban benne van.

Az első két példázatban még meg is kérdőjelezzük: hogy lehet ez? Hiszen, amikor a századik bárány megtaláltatik, összehívja a gazda a barátait, hogy örüljenek vele. Amikor a tíz drahmából az az egy elveszett dragma megtaláltatik, akkor megint csak az asszony összehívja a barátait, és azt mondja: örüljetekek velem. A tékozló fiú, amikor hazajön, akkor levágatja az atya a hízott borjút, és nem azt olvassuk, hogy egy hízott borjút vágatott le, hanem azt: a hízott borjút. Ez azt jelenti, hogy csak ez az egy volt belőle.

A feljegyzések szerint egy dragma 4 g ezüst árával ért fel. Nem lehet összehasonlítani, hogy ma mennyit érne egy dragma, mert mások a viszonyok, de azt tudjuk, hogy ma mennyit ér 4 g ezüst. Nem olyan nagy érték. Ezért összehívni a barátokat, a szomszédokat, a rokonságot, hogy örüljetekek? Igen, mert amit mi lenézünk, amit kicsinek tartunk, amit jelentéktelennek tartunk, a gazda szemében kedves. Jó lenne ebből a példázatból megtanulnunk azt, hogy az örömnak ez a forrása, ez a gyökere, az örömnak ez az oka: mert neki kedves.

Ott volt száz bárány. Száz bárányból egy eltűnik? Észre sem lehet venni. Majd a nyilvántartásnál, a leltárnál, majd leírjuk, mint veszteséget. Valami megette, valami elragadta. De a gazdának az az egy is fontos. Nem az, hogy neki sok van — az az egyetlen egy is fontos.

A tékozló fiú példázatában még inkább megérjük, mit jelent, amikor azt mondja az atya ennek a fiúnak: „Vigadnod és örülnöd kellene, mert ez az én fiam meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott.” És ehelyett: ez a fiú elkezd vádaskodni. Kiömlik belőle az utóbbi évek minden keserősége. Nekem per sze nem adtál semmit. Hány éve szolgálok neked, és nekem egy kecskét sem adtál, hogy a barátaimmal vigadjak. Ez a te fiad, aki most megjött, felétette a vagyonodat a paráznákkal, mindent eltékozolt, elherdált, és te minden szó nélkül behullasz a nyakába, és azt mondod: ez az én fiam. Elkezdesz intézkedni, hogy ezt-azt hozzatok. Micsoda igazságtalanság! A fiú nem megy be, kinn marad, mert nem tud örülni.

ÖRÜLNÖD KELLENE...

Itt az igének a nyilvánvaló üzenete a számunkra: Örülnöd kellene... Ez azt jelenti, hogy ennek a fiúnak se a szíve, se az agya nem volt egy az atyával, hiába élt a közelében.

Az atya örült, és mind a három példázatban az áll: örüljetek velem. Örüljetek az örülőkkel — olvassuk a Szentírásban. Az igazi testvéri öröm az, hogy ami a te örömed, az enyém is. A te bánatod az én bánatom is. Ha neked ez öröm, akkor én veled örülök.

Itt derül ki az a nagy igazság, ami a mi hívő életünknek is az egyik legnagyobb próbája: mennyei hullámhosszon vagyunk-e, vagy földi síkon mozgunk. Hogy emberi értékrendünk van-e, amelynek megvan a maga önigazsága, vagy pedig mennyei értékrendünk van, amelynek megvan a maga szeretete. Ebben az igében ez itt a nagy kérdés.

Egyszer azt mondja Jézus Péternek, hogy „nem az Isten szerint gondolkol, hanem az emberek szerint.” Amikor a tanítványok tüzet kértek volna a samáriai falunál, akkor kiderült, hogy mennyire máshogy gondolkozik Jézus, mint a tanítványok. Hányszor olvassuk az Újszövetségben, hogy ők emberi síkon mozogtak. De a hívő embernek a hite pontosan azt jelenti, hogy feljebb emeli őt az emberi síkon való mozgásnál, a földiben való gondolkozásnál.

Ahogy a Zsidókhöz írt levél 11. része leírja: feljebb emelkedtek a földi síknál. Ábrahám, a hívők atyja, várta az alapokkal bíró várost, és ő maga pedig mindig csak verte a sátorcöveket: arrébb, arrébb, és sátorozott a Mamré tölgyeséig. Feljebb tudott emelkedni. Ő a mennyei Jeruzsálemet várta, amelyet az Isten készített az Őt szeretőknek. Ő azt várta, ahol igazság lakozik, azt remélte és abban bízott. És mintha már lakója lett volna annak, úgy hajtotta álomra fejét sátrában naponta.

Vajon hogyan gondolkozunk? Ott van Jónás könyvében az az ige, amikor Jónás apellálni kezd, és azt mondja Istennek: Uram, ezt a növényt elszáritottad felettem, pedig egy kis árnyéket adott. És azt mondja neki Isten: Jónás, te sajnálsz ezt a növényt, amelyet nem te ültettél, nem te növesztettél, amelyet úgy kaptál, én meg ne sajnáljam Ninivét? — Mert Jónás ölbe tett kézzel akarja várni, hogy hulljon a kénköves tüzes eső, eméssze meg ezt a helyet. Ha Isten azt mondta, akkor most cselekedjék! — És Isten azt mondja: Én pedig ne sajnáljam? Ahol nemcsak ember van sok, hanem állat is sok van. — És akkor kiderül, hogy ez a szerencsétlen kis próféta, miután a hal gyomrát is megjárja, utazik mindenféle: tengeren, tenger alatt, még most sem tanul belőle, és elkezd mondani az Úrnak: hogy van ez? Hol van az igazság? Isten meg azt kérdi: Jónás, hol van a szeretet?

Ez a nagyobbik fiú is ebbe esett bele: hol az igazság? Ez elkérte a pénzt, ilyen szemtelen, aljas, türelmetlen. Nem tudja megvárni, míg az öreg meghal? Hol az igazság? Feléteti paráznákkal, elkölti, elherdálja. — A Biblia pedig azt mondja mindig: hol van a szeretet? Ezért nem tud ez a fiú örülni, mert folyton az igazságot keresi, mindig a törvényt keresi.

Miért nem tud örülni? Azért, mert szerinte több figyelem irányul az elvesztettre, mint rá, aki évek óta szolgálja az atyját. A másik ok, ami miatt nem

tud örülni, hogy szerinte több figyelmet kap, több ajándékot kap az érdemtelen fiú, mint ő, aki évek óta szolgálja az apját.

Valóban ez a hívő életünket is sokszor jellemezheti. Mi is szeretünk összehasonlítani. Szeretjük magunkat a másik mögé tenni. Szeretjük azt mondani: én... és soroljuk az érdemeinket, erényeinket. Mennyit töltöttünk a szolgálatban, meg mi-mindent tettünk. És az, hogy mi járt volna nekünk...

Mondok egy-két példát. Lehet, hogy valaki azt mondja: ezen az istentiszteleten megint a Krisztus keresztje áll a középpontban. Mi ezt már legalább háromezerszer hallottuk. Mi ezen már túl vagyunk. Egyszer valakinek azt mondtam: igen, csak előttem meg elviszi Isten azt a családot, aki most van itt először a templomban, mert éppen temettek, és temetés után meghívtuk őket. Elviszi a szemem előtt Isten azokat az embereket, akikről tudtam, vagy tudom, hogy ma vannak itt először, és ők soha nem hallottak Jézus Krisztus keresztjéről. Örülnöd kellene...

Ilyenben is látom, hogy igen, lehet, hogy mi már hallottuk a legalapvetőbb igéket és a golgotai kereszt csodáját, de lehet, hogy valaki nem hallotta, és neki meg kell hallani. Sokszor vasárnap ránézek az idegen arcokra, az először látott emberekre, akik azt sem tudják, hova kell ülniük, mit lehet csinálni. Isten azt mondja itt nekem: beszélj nekik egyszerűen a Golgota keresztjéről.

Ilyenben kellene magunkat háttérbe tenni sokszor. Elkezd zúgolódnunk. Az előző gyülekezetemben is előfordult, hogy míg valakit egyszer látogattam meg, addig lehet, hogy másokat többször. Ezt valaki megjegyezte, hogy oda többször megyek, hozzá meg csak egyszer. Azt mondtam ennek a testvérnek: neked nincs szükséged annyira, mint neki.

Igen, ez a nagyobbik fiúnak az esete. Amikor valaki azt mondja: ez az én helyem, ide ne ülj. De nem tudja azt mondani: átadom, csak ülj ide — mert nincs benne szeretet. Jó lenne, ha nagyobb lenne a szeretetünk, mint az öngazságunk.

Azt mondja: a másik többet kapott, ő kevesebbet. Miért nem tud örülni? Azért, mert hamis értékítélete van. Aki nem tud örülni az atyával, az mindig túlzásokba esik. Azt mondja: ez a te fiad felélte a vagyonodat. Mi az, hogy a vagyonodat felélte? Nem túlzás ez? Dehogy a vagyont élte fel. A fiú megmondta: atyám, add ki a rám eső részt. Ez pedig a zsidó törvények szerint tudjuk, hogy mennyi volt. Tudjuk mit kapott a kisebb fiú. Nem igaz, hogy az egész vagyonát. Nyilván az sem igaz, hogy én meg nem kaptam semmit. Csak az ilyen ember hajlamos arra, hogy semmit ne vegyen észre, ami az életében ajándék, a másik életében pedig mindent észre vegyen, amire úgy gondolja: mindent megkapott. — Ő sem kapott meg mindent, csak a reá eső részt kapta meg. Nyilván az sem igaz: nem adtál nekem semmit. De aki nem tud örülni az atya szeretetének és bocsánatának, az mindig így gondolkozik: mindenben és semmiben — és nem lesz helyes ítélete.

A harmadik: miért nem tud örülni? Azért, mert a másik testvérét, a visszajöttöt, nem ismeri el testvérének. Figyeljük meg, hogy van ez a példázatban. Amikor megkérdezi a kapun kívül: mi ez a zene és tánc? A szolgák jelentik: a te testvéred megjött. Amikor az apa kimegy, és kérlelni kezdi: fiam, gye-

ÖRÜLNÖD KELLENE...

re be, akkor azt mondja: ez a te fiad, aki felétette a vagyont, aki paráznákkal elköltötte a vagyont. Nem azt mondja: az én testvérem.

Az sem tud soha örülni, aki nem találja meg a másik hívőben a testvérét. Annak soha nem lesz a szívében igazi, átható keresztyéni hívő öröm, aki a másikban nem látja a testvért, azért mert az egy kicsit piszkosabb. Meg ilyen, meg olyan. Mert megvan az ítéletünk és előítéletünk. Aki nem tudja elfogadni, hogy testvérei vannak, hogy a másik hívő a testvére, az megint nem fog tudni örülni.

A negyedik, amit felírtam: Miért nem tud örülni? Ez ránk is sokszor vonatkozik. Azért, mert azt, amit ő az atya házában végzett, nem látja örömmel. Hanem azt mondja: hány éve szolgáltam neked. Olyan ez, mintha valaki írná, kinek milyen ajándékot adott. Egyiknek ennyit, a másiknak annyit... Ő írta, mit végzett. Hány éve szolgállok neked... Ennek a fiúnak az életében az atyának való szolgálat nem öröm lett, hanem kényszer volt.

Most hívőknek szólok főképpen: soha ne legyen az Úrért végzett szolgálatod kényszer, hanem mindig öröm legyen! Mikor lesz öröm? Akkor, amikor azt mondod: szeretem végezni. Egyszer valaki nyugdíjba ment és azt mondta: neki az egész munkaideje öröm volt. Miért? Mert szerette tenni azt, amit tett. Valaki pedig azt mondja: neki a munka kényszer, mert nem szereti azt, amit csinál. Valaki egyszer így mondta: nekem a munkám a hobbim. Olyan, amiért még fizetést is kapok.

Itt derült ki, hogy felhánytorgatja mennyit szolgált. Az Úrért való szolgálatunkban két dolog nagy veszély: az egyik, ha el sem kezdjük, a másik, ha kényszerből végezzük. Csak azért, hogy meg ne szóljanak. Csak azért nehogy a lelkipásztor azt mondja: semmit sem csinálok. Csak azért, mert más is szolgál, akkor én is csinálok valamit. „Minden dolgotok szeretetben menjen végbe!”

Nem látta örömmel a szolgálatot, nem hálából csinálta, ezért nem tudott örülni, ezért nem tudott bemenni az örömbé. Mind a három példázat ezzel fejeződik be: ÖrüljeteK velem. Világosan mondja nekünk Isten: az Ő öröme a mi örömünk is. Ez a fiú, akiről olvasunk, amikor az apával beszél, valóban sok mindenben igaza van, csak egyet nem vett figyelembe: az Isten mennyei tárházában és mennyei gondolatvilágában nem az igazság számít, hanem a megbocsátó szeretet. Mi lenne velünk, ha az igazság számítana? Ha Isten igazság szerint cselekedett volna az emberrel, már az Ószövetség népével? Mi lett volna, ha Isten a bűneink szerint, hitetlen voltunk szerint cselekszik velünk? Ez a fiú egyet nem tudott: minden kegyelem. Ezért nem tudott örülni.

Ma este indítson bennünket a mi Atyánk szeretete öröme, hálára, örvendezésre. Nem azért, mert könnyörült az elveszett és hazatért fiún, hanem azért, mert könnyörült rajtam. Aki lehet, hogy közel voltam, mégis olyan távol, mint Makó Jeruzsálemtől. Örömünk oka mindig az: könnyörült rajtam. Szolgálhattam neki. Mellette lehettem és tehettem azt, ami az Ő dicsőségét szolgálja. Ne földi síkon mozogjunk, hanem mindig mennyei távlatokban.

Imádkozzunk!

Édesatyánk! Köszönjük, hogy könnyöretre indultál, amikor megláttad ezt a hazatérő fiút, mi pedig megdöbbenve olvassuk ezt a példázatot: hogyan kérlelted azt a másikat, amelyik melletted volt és szolgált, ismert és tudott sok mindent, és mégis távol volt gondolkodásban, hálában, szeretetben, megbocsátásban a te gondolataidtól.

Urunk, megdöbbentő az, ahogy bennünket szeretsz, annyira magunkra ismerünk ezekben az igékben. Mi is sokszor vagyunk önzőek, és magunk körül forgolódók, azt hisszük: értünk van minden, a másikért semmi. Felsoroljuk, hogy mit tettünk, mit adtunk, és mit kaptunk érte cserébe. Bocsásd meg, hogy ebből az értékítéletből, amikor földi síkon mozgunk, csak egyetlen dolog következhet, az, ami itt a fiú szájából kijön: én nem kaptam semmit.

Bocsásd meg, Urunk, ha így állunk előtted sokszor, a hitetlenségnek ebben a nagy csapdájában. Amikor úgy érezzük, hogy bennünket megfosztottál valamitől. A másiknak többet adtál, pedig az sem érdemelte meg. Ez soha nem érdem szerint van, hanem mindig szeretet és kegyelem szerint.

Könnyörülj meg rajtunk, Urunk, hogy egymást különbnek tartsuk magunknál, a másikat többre értékeljük, és legfőképpen téged mindenek felett, Urunk.

Kérünk, áldd meg éjszakánkat, pihenésünket. Áldd meg a holnapi napot is Urunk, abban is minden dolgunkat, kezeink munkáit igazgassad. Vigyázz ránk, az idős testvérekre. Kérünk, készíts bennünket a hét végére. Adj igéket nekünk a gyülekezetben. Áldd meg a szombati napot a fiatalok számára, és a vasárnapot is, hogy az énekar is téged tudjon dicsőíteni majd, és mi gyönyörködhesünk az énekek üzenetében.

Köszönjük, hogy a szépség tőled van, Urunk, és olyan sok széppel megajándékozol bennünket.

Áldd meg szeretteinket a közelben, távolban. Áldd meg azokat, akik gyászolnak. A holnapi temetésre és adj igét, Urunk és engedd, hogy a család is nyitott szívvel álljon majd ott, hallgassa a vigasztalás evangéliumát.

Kérünk, hogy amit most csendben elmondunk neked, légy kegyelmes azt is meghallani, és legyen meg a te akaratod.

Ámen.

663

Mossál meg engem

✂ Ecsedy Aladár (1902-1990)

🎵 Ecsedy Aladár (1902-1990)

Mos - sál meg en - gem, moss meg, U - ram!
 Mosd meg a szí - vem', a nyelv - ve - met,

Jól is - me - red te min - den u - tam.
 Mosd meg a szeny - nyes két ke - ze - met!

Lá - tod, hogy lá - bam rossz ú - ton járt,
 Tisz - títsd meg el - mém gon - do - la - tát,

Re - ám az é - let sok szeny - nye szállt.
 Hadd áld - jon Té - ged, lel - kem U - rát!

Mos - sál meg en - gem, mos - sál meg hát!
 Mos - sál meg en - gem, mos - sál meg hát!

3. Mosd meg a lábam és fejemet,
 Moss meg egészen már engemet!
 Hadd legyen tiszta, szent gyermeked,
 Szolgálva Néked itt szüntelen!
 Mossál meg engem, hú Mesterem!

4. Hadd éljek Benned már egyedül,
 S majd egyszer ott fenn, trónod körül!
 Hadd adjak mindent Tenéked át,
 Szolgálva már itt s majd odaát!
 Mossál meg engem, mossál meg hát!